

Jak rozwiązywać kazusy?

Krótki przewodnik dla studentów SNP(Z)

Prawo konstytucyjne

Opracowano na podstawie:

Polskie prawo konstytucyjne. Materiały, kazusy i orzecznictwo, pod red. M. Dąbrowskiego,
J. Juchniewicz, D. Lis-Staranowicz, Warszawa 2012

Wrocław 2014

Rozwiązywanie kazusów z prawa konstytucyjnego krok po kroku

1. Stan faktyczny

Dokładnie przeczytaj treść kazusu. Zastanów się, jakie fakty są istotne dla udzielenia odpowiedzi na zadane pytania. Nie zakładaj bezpodstawnie istnienia faktów, które nie zostały przedstawione w treści kazusu. W razie wątpliwości, zadaj dodatkowe pytania.

2. Problem prawny

Zastanów się nad prawidłowym sformułowaniem problemu prawnego. Upewnij się, czy dobrze rozumiesz zadane pytania.

3. Podstawa prawna

Ustal, jakie akty prawne (przepisy prawne) są niezbędne do rozwiązania kazusu. Pamiętaj, żeby zastosować stan prawny z dnia, w którym miało miejsce zdarzenie opisane w kazusie. Uwaga – często do rozwiązania kazusu nie wystarczą przepisy Konstytucji – konieczne jest odszukanie przepisów w innych aktach prawnych.

4. Interpretacja przepisów (wykładnia)

Wykładnia ma doprowadzić do poprawnego (zgodnego z wolą ustawodawcy) rozumienia treści przepisu prawnego, a w konsekwencji do jego prawidłowego zastosowania. Dokonując interpretacji, należy w pierwszej kolejności oprzeć się na potocznym rozumieniu pojęć, jakimi posługuje się ustawodawca. Jeżeli okaże się to niewystarczające, ponieważ znaczenie normy nadal jest niejasne i budzi wątpliwości, wówczas warto sięgnąć do dodatkowych źródeł poznania prawa (orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych i administracyjnych; komentarze; publikacje naukowe).

5. Subsumcja

Subsumcja polega na przyporządkowaniu (zakwalifikowaniu) faktów prawnych do odpowiadających im norm prawnych. Innymi słowy, należy ocenić, czy opisane zdarzenie znajduje swoje odzwierciedlenie w treści normy prawnej. Odpowiedź pozytywna oznacza, że wszystkie dotychczasowe czynności zostały przeprowadzone prawidłowo.

Odpowiedź negatywna zaś, że dokonano wyboru błędnego przepisu prawnego lub niewłaściwej wykładni.

6. Konsekwencje prawne

Określenie konsekwencji prawnych może polegać na wskazaniu, jak powinien zachować się organ władzy publicznej lub jednostka albo jakie rozstrzygnięcie powinien wydać Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy lub Naczelny Sąd Administracyjny. Argumenty, tezy i wnioski powinny być jasno i czytelnie sformułowane.

Wzór rozwiązania

Wrocław, dnia 24 marca 2014 roku

ROZWIĄZANIE KAZUSU NR 3

Dotyczy: możliwości wycofania poselskiego projektu ustawy

Sporządzone przez: Jana Kowalskiego, NSP(Z), I rok, gr. 1

Wnioski: jeśli na skutek cofnięcia poparcia dla danego projektu ustawy przez chociażby jednego z posłów liczba podpisów będzie mniejsza niż 15, projekt ten będzie uznany za wycofany.

UZASADNIENIE

1. Stan faktyczny

W dniu 25 stycznia 2014 roku do Marszałka Sejmu wpłynął projekt ustawy podpisany przez 15 posłów. Przed zakończeniem drugiego czytania jeden z posłów wycofał swoje poparcie. Sejm kontynuował prace nad przedmiotowym projektem ustawy.

2. Podstawa prawna

Art. 118 ust. 1 Konstytucji RP (Dz. U. z 1997, Nr 78, poz. 483 ze zm.)

Inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów.

Art. 119 ust. 4 Konstytucji RP (Dz. U. z 1997, Nr 78, poz. 483 ze zm.)

Wnioskodawca może wycofać projekt ustawy w toku postępowania ustawodawczego w Sejmie do czasu zakończenia drugiego czytania.

Art. 32 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. M.P. z 2012, poz. 32)

1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi i Radzie Ministrów, a także grupie co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.

2. Poselskie projekty ustaw mogą być wnoszone przez komisje sejmowe lub co najmniej 15 posłów podpisujących projekt.

3. Wnioski i ocena

W przedmiotowej sprawie należy uznać projekt ustawy za wycofany.

Zgodnie z artykułem 118 ust. 1 Konstytucji RP inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów. Rozwinięciem niniejszego przepisu jest artykuł 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że poselskie projekty ustaw mogą być wnoszone przez komisje sejmowe lub co najmniej 15 posłów podpisujących projekt. W świetle art. 119 ust. 4 Konstytucji RP wnioskodawca może wycofać projekt ustawy w toku postępowania ustawodawczego w Sejmie do czasu zakończenia drugiego czytania.

W rozpatrywanej sprawie projekt został podpisany przez 15 posłów. Jednakże przed zakończeniem drugiego czytania jeden z nich wycofał swoje poparcie. Sejm kontynuował prace, mimo że projekt popierało jedynie 14 posłów.

Trzeba odnotować, że powołane wyżej przepisy wprost wskazują minimalną liczbę posłów (15), którzy powinni podpisać się pod projektem ustawy. Ta grupa jest traktowana jako wnioskodawca. Jeśli zatem chociażby jeden z posłów jeszcze przed zakończeniem drugiego czytania wycofuje swoje poparcie, wskutek czego liczba podpisów będzie mniejsza niż 15, projekt ten będzie uznany za wycofany.

(poglądy doktryny; orzecznictwo)

Jan Kowalski

(podpis)